

2023-01-13

Handläggare

Anna Maria Brunner
Telefon:08-508 22 888

Till

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2023-03-23

Verksamhetsberättelse 2022

Långbro/Solbergaskogens förskolor

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	3
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	5
KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	5
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	5
KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	10
KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	12
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	12
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	14
Uppföljning av ekonomi.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Investeringar	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Medel för lokaländamål	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Övrigt	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Systematiskt kvalitetsarbete.....	18
Övrigt.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.

Bilagor

Bilaga 1: Atgarder VoR till VB 2022

Bilaga 2: Utbildningsplan Långbro-Solberga 2022-2023 klar

Sammanfattande analys

Verksamhetsbeskrivning

Långbro-Solbergaskogens förskolor består av sex förskolor: Muminstugan, Viveln, Snöripan, Trollsländan, Mineralen, Solkatten med sammanlagt 24 avdelningar och 425 barn. Barnantalet under året har minskat med ca 20-25 barn och den vikande trenden tycks fortsätta. En anpassning till bemanning och organisation har gjorts, men om några få barn saknas på en förskola är det svårt att justera bemanningen.

Förskolorna ligger utbrett från Herrängen och Långbro Park som är en del av södra Älvsjö till Solberga som är en del av Älvsjös norra del. Alla förskolorna ligger i fristående byggnader med egna gårdar och har närhet till skog och parker. Området har goda kommunikationsmöjligheter till Älvsjö station.

Det finns utbildade förskollärare i varje arbetsgrupp och i två arbetsgrupper finns av olika skäl två förskollärare. Under hösten har det varit svårt att rekrytera personal till våra tjänster som barnskötare och verksamhetsstöd. Det långsiktiga arbetet med barn i behov av särskilt stöd har varit ansträngt på vissa avdelningar och vi har sett att detta eftersläp av rekrytering har fortsatt även under hösten. Där har vi löst vakanta tjänster med att använda bemanningsföretagen. Detta ser vi påverkar arbetsmiljön för de pedagoger som saknat kollegor som har upplevt en osäkerhet och svårigheter att bygga kontinuitet i sitt pedagogiska arbete på avdelningen.

I maj fick enheten en ny tillförordnad rektor som kommer att vara kvar till februari 2023. Vid årsskiftet sker en större förändring i organisering av stadsdelens enheter på det stora barntappet. För Långbro-Solberga kommer detta att innebära att förskolan Snöripan övergår till Herrängen-Älvsjöskogens enhet och att en ny rektor tillsätts. Den nya rektorn tillträder den 21 februari.

Ett gediget planerings- och kvalitetsarbete för enhetens fortsatta utveckling har under maj och juni genomförts av rektor, de två biträdande rektorerna samt enhetens kvalitetsstödjare. Resultatet av detta arbete presenterades för alla förskolor på planeringsdagarna i augusti och har under hösten successivt införts i alla förskolor.

.Måluppfyllelse

Vi bedömer att vi endast delvis kommer att uppnå alla förväntade enhetsmål.

En större utvecklingsinsats skedde på förskolan Viveln från november och under våren, ledd av samma rektor som nu är tillförordnad för hela enheten, Ett flertal insatser behövs i enheten för att skapa en större likvärdighet, få enheten att ha gemensamma riktlinjer och skapa en samsyn, ha ett proaktivt arbetssätt och öka möjligheten till ett kollegialt lärande.

Kvalitets- och utvecklingsarbete

Ett omfattande utvecklingsarbete har därför initierats under hösten av ledningen. Vi ser detta som en start på en process som vi hoppas ska kunna fortgå även under ledningen av den nya rektorn.

En Utbildningsplan har skrivits av rektor där enhetens fokus- och fördjupningsområden finns

beskrivna. Enhetens fokusområden detta läsår är:

1 Lärmiljön

2 Språk- flerspråkighet

Enhetens fördjupningsområde är

Språk - högläsning och samtal om text.

En samlad och riktad kompetensutveckling är nödvändig för att öka likvärdigheten och samarbetet i enheten. Det har varit en hög personalomsättning och en avsaknad av strategier och gemensamma riktlinjer saknas. Nu har vi gemensamt i ledningen arbetat fram ett Årshjul där innehåll för varje månad och APT finns planerad och ett Mötesforum - där alla olika möten i enheten finns sammanställda och organiserade, Vi kommer också att successivt bygga upp en Samordnarorganisation och enhetsövergripande grupper ska tillsättas inom ett flertal områden; Värdegrupp, Lärmiljögrupp, Språkgrupp, Arbetsmiljögrupp, Brand och kris, etc

Nya scheman och organisering av förskollärares och barnskötarens tider för möten och planering är också genomförda och samstämmiga nu över enheten.

Vår ambition är att vi ska kunna arbeta mer proaktivt och minska stress och adhook lösningar. Arbetsbelastningen för de biträdande rektorerna behöver också minska och omfördelas. Tre ledord kommer att hjälpa oss på vägen; **Tydlighet, tillit och trivsel.**

SKA-arbetet ska systematiseras och följas upp och arbetet med varje förskolas Aktiva åtgärder ska nu genomföras. Allt är planerat och det finns en genomförandeplan som känns rimlig och genomtänkt.

En större tydlighet och bättre framförhållning har efterfrågats och välkomnas av både ledning och pedagoger samt övriga medarbetare.

Kompetensutveckling

De enhetsövergripande grupperna kommer förhoppningsvis att leda till ett ökat kollegialt lärande, en större samsyn och ge kraft och energi till de olika förskolorna. Det finns en stor kunskap i organisationen och en hög ambitionsnivå. De gemensamma dokumenten och en tydligare uppföljning av SKA-arbetet tror vi kommer att bidra till en ökad medvetenhet och en kvalitetshöjning. De kompetensutvecklande insatserna är främst riktade mot enhetens fokusområden. Ett givande samarbete har utvecklats mellan Årstabergets enhet och Långbro-Solbergaskogens enhet. Samarbetet har fördjupats under hösten med vissa gemensamma ledningsmöten och en kock från Årstaberget har lett de inplanerade köksmötena för alla kockar. Vi har också kopplat ihop enhetens nya samordnare med Årstabergets samordnare. Vi har sett att en ökad samverkan har gynnat bägge enheterna.

De flesta av det planerade insatserna har genomförts, men en osedvanligt hög frånvaro har tyvärr påverkat verksamheten negativt. Det har också varit ovanligt svårt att rekrytera kompetenta barnskötare trots att flera annonser varit ute i omgångar. Vid årsskiftet saknas fortfarande ca 7 barnskötare som vi tillfälligt måste lösa med bemanningsföretag. En viktig målsättning är att öka bemanningen av ordinarie pedagoger och minska användandet av tillfälliga lösningar från bemanningsföretagen.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	29,4 %	2,4 %	27,1 %	30,8 %	33 %	33 %	VB 2022
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	84 %			84 %	88 %	88 %	2022
  Antal barn per grupp	18 barn/avd.			16,3 barn/avd.	16	16	VB 2022
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5,1 st			4,7 st	4,9	4,9	VB 2022
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,8			3,5	3,6	3,6	2022

Nämndmål: Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden

Beskrivning

Barnkonventionens intentioner präglar utbildningen och arbetet med normer och värden på våra förskolor. Utbildningen skapar likvärdiga möjligheter för barn att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin vardag. Lyhörda, medvetna pedagoger erbjuder en stimulerande lärmiljö som väcker barns nyfikenhet på sin omvärld.

Undervisningen kännetecknas av lek, språk, kommunikation samt hållbar utveckling, där barnens förmågor tas tillvara i undervisningens utformning.

Interkulturellt förhållningssätt präglar utbildningen samt förskollärarnas och barnskötarnas kommunikation med barn och vårdnadshavare.

Förväntat resultat

Utbildning och undervisning utformas utifrån alla barns rättigheter, behov och intressen. Utbildning och undervisning präglas av ett interkulturellt och normkritiskt förhållningssätt. Alla barn utmanas i sin språkutveckling genom en medvetet planerad utbildning och undervisning.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förvaltningens förskoleavdelning ska utveckla arbetet med minoritetsspråk	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Förvaltningens förskoleenheter ska utveckla sina arbetssätt som rör barns rättigheter	2022-01-01	2022-12-31	

Enhetsmål: Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Utbildning och undervisning utformas utifrån alla barns rättigheter, behov och intressen. Utbildning och undervisning präglas av ett interkulturellt och normkritiskt förhållningssätt. Alla barn utmanas i sin språkutveckling genom en medvetet planerad utbildning och undervisning.

Analys

Språk med inriktning mot flerspråkighet är ett av enhetens fokusområden detta läsår. Kunskap och insikter kring arbetet med barnens språkutveckling har fördjupats. En enhetsövergripande Språkgrupp har bildats under ledning av kvalitetsstödjare.

En enhetsövergripande enhetsgrupp har också bildats som leder arbetet med Aktiva åtgärder och Planen mot Diskriminering. Arbete kring detta med pedagog- och barnundersökningar samt ett systematiskt arbete kring de olika diskrimineringspunkterna är inplanerat över läsåret som en viktig del i enhetens SKA-arbete. Detta arbete som ju är lagstadgat har tidigare varit eftersatt och systematik har saknats. Varje förskola ska inför sommaren ha en egen plan.

Nämndmål: Alla barn i förskolan utvecklas och lär utifrån sina förmågor i lärmiljöer av hög kvalitet

Beskrivning

Utbildningen bedrivs i likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer som uppmuntrar till kommunikation, lek och utforskande. Social, pedagogisk och fysisk miljö är lika viktiga delar som tillsammans skapar goda förutsättningar för barns lärande och utveckling.

Fysisk rörelse och hållbar utveckling är särskilt prioriterade områden. Målet är att främja hälsosamma vanor och rörelseglädje hos barn. Det handlar även om att barn ska få utveckla sin identitet och känna trygghet i den. Barns digitala kompetens utmanas och de digitala resurserna används på ett genomtänkt sätt i undervisningen. Kunskap om digitaliseringens möjligheter och dess utmaningar är vägledande.

Som stöd för att planera och utveckla utbildning och undervisning använder pedagogerna gemensamma strategidokument och ställningstaganden om språk, kultur, fysisk rörelse och måltid samt digitala verktyg.

Förväntat resultat

Alla barn utforskar, leker och kommunicerar i likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer.
Alla barn utmanas genom en medvetet planerad utbildning och undervisning som synliggör sambandet mellan goda matvanor, fysisk aktivitet och hälsa.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningens förskoleavdelning ska tillsammans med förskoleenheterna fortsätta att utveckla gemensamma strukturer för det systematiska kvalitetsarbetet.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Förvaltningens förskoleavdelning ska tillsammans med förskoleenheterna utveckla sitt strategiska kommunikationsarbete	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Förvaltningens förskoleenheter ska med stöd av förvaltningens förskoleavdelning fortsätta att implementera de stadsdelsgemensamma ställningstaganden för digitala verktyg i undervisningen.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Förvaltningens förskoleenheter ska med stöd av förvaltningens förskoleavdelning fortsätta att implementera den stadsdelsgemensamma rörelsestrategin för fysisk aktivitet och hälsa samt matstrategin.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Förvaltningens förskoleenheter ska med stöd av förvaltningens förskoleavdelning implementera de stadsdelsgemensamma ställningstaganden för en likvärdig och tillgänglig lärmiljö.	2022-01-01	2022-12-31	
✓ Förvaltningens förskoleenheter ska med stöd av förvaltningens förskoleavdelning implementera det stadsdelsgemensamma underlaget för stadens språkprogram.	2022-01-01	2022-12-31	

Enhetsmål: Alla barn i förskolan utvecklas och lär utifrån sina förmågor i lärmiljöer av hög kvalitet

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Alla barn utforskar, leker och kommunicerar i likvärdiga och tillgängliga lärmiljöer.
Alla barn utmanas genom en medvetet planerad utbildning och undervisning som synliggör sambandet mellan goda matvanor, fysisk aktivitet och hälsa

Analys

Att utveckla Lärmiljöerna är ett av enhetens fokusområden under detta läsår. En enhetsövergripande grupp har bildats och en större enhetlighet över enheten skapas. Vi har tagit fram listor med Basmaterial för enheten, både gällande skapande och pedagogiskt material. Detta arbete ser vi som ett långsiktigt arbete som påbörjas under höstterminen. Vi har mot slutet av höstterminen gjort inventeringar på varje avdelning kopplat till basmaterialistorna och utifrån dessa har en första beställning gjorts av det vi kallat basbas-material. Upprustningen av lärmiljöerna behöver fortsätta och är en process över tid. Vi har använt erfarenheter och dokument från Årstabergets enhet men också stadsdelens övergripande ställningstaganden.

En övergripande Utbildningsplan har tagits fram av ledningen där enhetens fokus- och

fördjupningsområden för läsåret finns beskrivna. Utvecklingsplanen bifogades i T2 och även i denna VB.

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Nämndmål: Invånarna i Hägersten-Älvsjö har tillgång till ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter

Beskrivning

Kultur- och fritidsaktiviteter ska planeras för att nå nya målgrupper, bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga. Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete. Särskilda medel för kultur och skapande finns avsatta för att stimulera och utveckla detta arbete.

Tillgång till kultur spelar en viktig roll för barn och unga som skapar sin identitet. Den kan visa på möjlighet att formulera och uttrycka sig, bjuda på upplevelser som berikar, utmanar och bekräftar. För att nå nya målgrupper är det angeläget att alla barn får prova olika former av skapande och kultur tidigt. Förskolan är därför en given mötesplats som kan ge lika möjligheter till deltagande och skapande i enlighet med Stockholm stads kulturstrategiska program. Kulturpengen till förskolan samt stöd i hur arbetet med kultur kan utformas och utvecklas ökar förutsättningarna för att lyckas med intentionen. Kulturpengen är baserad på antalet inskrivna barn i förskolan..

Stadsdelsnämnden har utformat ett gemensamt ställningstagande för alla förskolor avseende arbetet med kultur i förskolan. Ställningstagandet ska vara ett stöd för medarbetarna i undervisningen samt kunna användas som information till vårdnadshavare. Implementering pågår och fortsätter under 2022.

Förskolan är en kulturell mötesplats där barnen får möta och själva prova olika former av kultur och skapande. Barnen i förskolan har under sin förskoleperiod tillgång till ett varierat utbud av böcker och besöker bibliotek. Barnen möter olika former av kultur och kulturyttringar samt skapande verksamhet som integreras i undervisningen. Stadsdelsnämnden ska i samarbete med kulturnämnden och stadens fria kulturaktörer verka för att fler barn kommer i kontakt med kulturverksamheter.

Unga får möta kultur och prova eget skapande i stadsdelsnämndens verksamheter. Fritidsgårdar och öppna mötesplatser erbjuder besökarna ett brett utbud av kulturaktiviteter som riktar sig och är tillgängliga för alla. Fritidsgårdarna samarbetar med lokalt civilsamhälle och andra fritidsgårdar för att tillsammans erbjuda ett brett verksamhetsutbud.

Ett nätverk utformas med aktörer från olika organisationer, föreningar och delar av stadens verksamheter i syfte att samverka och informera om fritids- och kulturverksamheter i stadsdelen främst för barn och unga.

Stadsdelsnämnden har samarbete med biblioteken i stadsdelen. Fysiska möten kompletteras med digitala alternativ för att öka tillgängligheten för barn och ungdomar.

De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, mötesplatser och genom sina organisationer. Äldreomsorgen har sju öppna mötesplatser bestående av två aktivitetscenter och fem träffpunkter, beredskap för Covid19-anpassade aktiviteter finns. I samarbete med kulturnämnden sker en särskild satsning på kultur för äldre i äldreomsorgens verksamheter. Stadsdelsnämnden planerar att bjuda in äldre till kulturevenemang under året.

Lokala föreningar har möjlighet att söka verksamhetsbidrag. Flera av de lokala föreningarna tar ett stort ansvar för att utveckla kultur- och fritidsverksamheter i stadsdelen och bjuder in såväl nya besökare som erfarna.

Utifrån Stockholms stads kulturstrategiska program, utvecklar stadsdelsförvaltningen arbetet med att systematiskt inventera lokalbestånd och behov av lokaler för kultur, fritid och föreningsliv i stadsdelen för att bidra till stadsövergripande samhällsplanering som ska ge lika möjligheter till deltagande och skapande samt ett kreativt och attraktivt Stockholm. I arbetet strävar förvaltningen efter att hitta ett sätt för föreningar att nyttja lokaler och utrymmen på Medborgarkontoret i Älvsjö.

Stadsdelens parker är viktiga mötesplatser som ska erbjuda både aktiviteter och rekreation. Möjlighet till spontanidrott finns bland annat vid de nya utegymmen och konstgräsplanerna.

Förväntat resultat

Kultur- och fritidsaktiviteter ska planeras för att nå nya målgrupper, bredda deltagandet i syfte att öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga.

Kultur, fritidsaktiviteter och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.

Barn på förskola och unga i stadsdelsnämndens verksamheter får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.

De äldre erbjuds olika kulturmöten på boenden, träffpunkter och genom sina organisationer.

Boende på förvaltningens grupp- och servicebostäder får stöd i att ha en rik fritid och att kunna delta i hälsofrämjande aktiviteter utifrån sina intressen.

Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet.

Ett nätverk med aktörer kring barn och ungas fritids- och kulturaktiviteter finns för att planera, informera och samordna verksamheter och resurser, med syftet att bredda deltagandet och nå nya målgrupper, öka social inkludering, minska ojämlikhet och stärka skyddsfaktorer hos barn och unga.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förvaltningen ska verka för att nyttja de erbjudanden som ges via kulanpremien i syfte att fler barn ska ta del av kultur.	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Förvaltningens förskoleenheter ska implementera de stadsdelsgemensamma ställningstaganden Förskolan som kulturell mötesplats, för förskolans arbete med kultur.	2022-01-01	2022-12-31	

Enhetsmål: Barnen i Långbro-Solbergaskogens förskoleenhet har tillgång till ett rikt utbud av kultur.

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

- Barnen har getts förutsättningar att uppleva, skapa och utöva kultur i utbildningen.
- Barnen utvecklar sin förmåga att skapa och uttrycka sig i olika former.

Analys

Pandemin har försvårat möjligheten att alla barn ska få kulturella professionella upplevelser varje termin. Under våren tog dock enheten in teater- och musikgrupper till alla förskolor. Detta mål kommer att fortsätta - alla barn ska få minst en professionell kulturell upplevelse per termin. Under hösten har några förskolor ordnat detta, men inte alla. Den höga sjukfrånvaron försvårade att detta kunde genomföras.

Möjligheten för barnen att skapa och använda sin egen kreativitet har getts större möjligheter. Men även arbetet med det estetiska uttryckssättet kommer att utvecklas då ett basmaterial för skapande kommer att tas fram. Sen behövs ytterligare kompetens kring materialkunskap etc.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Nämndmål: Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd är en fossilfri organisation år 2030

Beskrivning

Stadsdelsnämnden utgår från klimathandlingsplan 2020-2023 samt miljöprogrammet 2020-2023 i sitt miljö- och klimatarbete. Stadsdelsnämndens lokala miljö- och klimathandlingsplan (MKHP) gäller även under 2022. Stadsdelsnämnden tar med sin MKHP ett krafttag vad gäller miljöfrågorna. Fokusområdena kommer från stadens miljöprogram. Många av miljöfrågorna är sådant som stadsdelsnämnden har arbetat med tidigare - att verksamheterna ska arbeta med att sortera matavfall, minska användningen av plast, förebygga att avfall uppstår, minska energiförbrukningen och göra klimatsmarta tjänsteresor etc. Dock så innebär stadsdelsnämndens MKHP en konkretisering av hur verksamheterna ska arbeta för att uppnå målet att vara fossilfria år 2030.

Vidare arbetar stadsdelsnämnden med att kartlägga och granska hur verksamheterna kan

minska sin klimatpåverkan. Detta sker främst genom investeringar eller genom beteendeförändring. Klimatinvesteringsmedel kommer att sökas med utgångspunkt ur förra årets inventering av investeringsbehov. Pengarna är tänkta att gå till energieffektiviseringsåtgärder i form av LED och nya vitvaror.

När upphandlingen av ny parkentreprenad görs under 2022 ska tydliga miljökrav ställas för att minska förvaltningens indirekta klimatpåverkan. Parkentreprenaden använder många tunga fordon och arbetsmaskiner och är därför en stor indirekt utsläppskälla för stadsdelsnämnden. Idén är att ställa krav på elektrifiering och biodrivmedel.

Verksamheter som serverar mat ska genom ökad medvetenhet och kunskap minska livsmedels negativa klimatpåverkan. Genom verktyget Hantera Livs och regelbunden uppföljning ska förvaltningen få ner sina utsläpp från livsmedel med 25 procent till 2023. Livsmedelsinköp är förvaltningens största källa av växthusgaser.

Förväntat resultat

Stadsdelsnämnden implementerar den lokala miljö- och klimathandlingsplanen som konkretiserar miljöprogrammets mål. I den ingår bland annat att stadsdelsnämnden ska minska användningen av plast i verksamheterna.

Matavfall har återvunnits i hög grad där det är möjligt och samtliga verksamheter som regelbundet serverar måltider har alla matåtervinningsmöjligheter.

Avfall som uppstår tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin.

Den relativa energiförbrukningen i stadsdelsnämnden har minskat.

Utsläpp från stadsdelsnämndens verksamheter, både direkta och indirekta, har minskat.

Stadsdelsnämnden ska vara en fossilfri organisation år 2030.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förvaltningen ska fortsatt bidra med kunskap till förskolornas kockar om ekologisk matlagning och kopplingen till klimatpåverkan, biologisk mångfald	2022-01-01	2022-12-31	
▶	Förvaltningen ska genom regelbunden uppföljning och kunskapsspridning få ner klimatpåverkan från livsmedelsinköp.	2022-01-01	2022-12-31	
✓	Förvaltningens förskoleenheter ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.	2022-01-01	2022-12-31	
▶	Förvaltningens verksamheter ska arbeta för att minska användningen av plast.	2022-01-01	2022-12-31	

Enhetsmål: Enhetens medarbetare arbetar aktivt för att göra miljövänliga val i verksamheten

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

- Kockarna uppnår 55% ekologiska livsmedel och gör sina inköp i agresso systemet.
- Alla sex förskolor i enheten ska bibehålla nivå 2 och sträva mot att uppnå nivå 3 i Vägledning för kemikaliesmart förskola

Analys

Arbetet med detta har fungerat bra och löper på. Regelbundna köksmöten har genomförts för alla kockar en gång/månad. Mötena har letts av rektor samt en kunnig kock från Årstabergets förskolor. Detta för att kompetens och kollegialt lärande ska utnyttjas på bästa sätt, men också för att skapa en större likvärdighet i enheten. Måltidsstrategin är genomgången och en handlingsplan för enheten är framtagen. Även gemensamma rutiner och spelregler för köken har tagits fram för enheten. Kockarna har efterfrågat dessa möten och det har varit en lyckosam satsning. Även stadsdelens kockutbildning har uppskattats mycket. Arbetet med regelbundna köksmöten kommer att fortsätta under ledning av en av enhetens kockar. Alla har inte nått målet med 55% ekologiska produkter, men vi är på god väg.

Det finns fortfarande ett arbete att göra för att öka medvetenheten om ett hållbart samhälle. Ett mer systematiskt arbete med sopsortering samt miljömedvetenhet och aktsamhet om material och miljö behöver utvecklas.

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Nämndmål: Stadsdelsnämnden bedriver verksamheterna inom givna ekonomiska ramar

Beskrivning

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter.

Avdelningen för social omsorg fortsätter arbetet med ekonomi i fokus med särskild tyngdpunkt på långsiktiga anpassningar utifrån ekonomiska förutsättningar. En utökad samverkan internt och externt är nödvändig i det fortsatta arbetet. De myndighetsutövande enheterna inom individ- och familjeomsorgen arbetar utifrån översyn av placeringskostnader med alternativa men fullgoda lösningar samtidigt som den egna öppenvården utvecklas för att möta och följa våra invånares behov. Förändringar i organisation och bemanning kan bli nödvändiga. Utifrån ett minskat antal brukare/deltagare och förändrade behov hos målgruppen pågår i vissa utförarverksamheter samlokalisering samt utveckling av verksamhetens utformning och innehåll. Organisation och bemanning ses över och anpassningar genomförs för att uppnå en långsiktigt hållbar ekonomi där verksamheterna kan bedrivas inom given budgetram.

Förväntat resultat

Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

Enhetsmål: Enheten bedriver verksamheten inom givna ekonomiska ramar

■ Uppfylls inte

Förväntat resultat

En budget i balans.

Analys

Prognosen för enhetens ekonomiska resultat ser tyvärr mycket dystert ut och enheten kommer inte att nå en budget i balans.

Orsaken till detta är inte helt klarlagd men några bidragande orsaker är pandemin med hög sjukfrånvaro, den särskilda satsning som behövde göras på Viveln där bl a bemanningen stärktes och material och mattor/möbler köptes in, många och personalkrävande Bibassbarn och generellt höga löner i enheten (statistik ska tas fram).

Under hösten hade vi som mål att vara restriktiva med vikarier, men den höga sjukfrånvaron och svårigheten att rekrytera nya barnskötare medförde att detta inte kunde genomföras som vi önskat. Flera kostnadskrävande åtgärder kopplat till lokaler behöver också göras. En extra kostnad blev också Trollsländans evakuering där vi har iordningställt två olika tillfälliga förskolor, Juvelen och Citrusgården. Detta innebar extra kostnader för bemanningen för att få runt schemat men också för att kunna ha två kök.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2021	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Sjukfrånvaro						Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2022
  Sjukfrånvaro dag 1-14						Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2022

Nämndmål: Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö

Beskrivning

Stadsdelsnämnden kommer utifrån arbetsgivarperspektivet fortsatt ha fokus inom tre områden; arbetsmiljö, kompetensförsörjning samt chefsuppdrag och ledarskap. I den relativt nya stadsdelsnämnden är det viktigt att fortsätta skapa en gemensam grund och stärka cheferna i de kunskaper och processer som säkerställer ett gemensamt förhållningssätt i arbetsgivarfrågor och på så sätt stärka arbetsgivarvarumärket både internt och externt.

Arbetsmiljö

Arbete inom arbetsmiljöområdet är fortsatt ett prioriterat område för att medarbetare och chefer ska ha en god arbetssituation och trivas i arbetet. Ett tillgängligt ledarskap är här viktigt för att kunna skapa och säkerställa en god arbetsmiljö. Det är även viktigt att säkerställa att arbetsmiljön är fri från kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier, diskriminering och repressalier. Chefer ska ha god kunskap om ovanstående och förvaltningen fortsätter att regelbundet genomföra utbildning inom områdena. Utbildningar för chefer och skyddsombud inom grundläggande systematiskt arbetsmiljöarbete planeras också fortsätta under kommande år. Att arbeta förebyggande för att sänka sjukfrånvaron är fortsatt prioriterat. Stadens rehabiliteringsprocess tydliggör hur arbetet ska ske vid såväl kort- som långtidsfrånvaro och det är av största vikt att denna process följs.

Friskvård och att ha ett främjande och förebyggande hälsoperspektiv är en viktig del inom arbetsmiljöarbetet för att skapa förutsättningar för medarbetare att må bra. Alla medarbetare på förvaltningen erbjuds en timme friskvård per vecka när arbetet och verksamheten så tillåter. Medarbetare med lägre sysselsättningsgrad än heltid erbjuds friskvårdstid i proportion till sysselsättningsgrad. Alla medarbetare kan som anställda inom Stockholms stad, köpa årskort på stadens sim- och idrottsvallar till ett subventionerat pris. Medarbetare kan även välja att få annan godkänd friskvårdsaktivitet subventionerad till ett belopp som fastställs av förvaltningens årsvis, för närvarande 1 200 kronor per år.

Kompetensförsörjning

Chefer ska ha en god kunskap inom stadens kompetensförsörjningsprocess för att långsiktigt ha en plan för att utveckla, behålla samt rekrytera verksamhetskritisk kompetens. För att stärka försörjningen av chefer och nyckelkompetenser är det även viktigt med en strategisk successionsplanering inom respektive verksamhetsområde. Vid rekryteringar är det viktigt att säkerställa att den enskildes kompetens blir avgörande och att ingen diskriminering sker. Vid chefsrekrytering är det även viktigt att de fem kompetenserna i stadens chefsprofil är vägledande i rekryteringen och urvalet. Stadsdelsnämnden fortsätter därför att stärka chefer i kunskap om stadens kompetensbaserade rekryteringsprocess.

Medarbetare med ofrivillig deltid som anmäler önskemål om högre sysselsättningsgrad ska erbjudas det när möjlighet uppstår. Arbetet med att öka kunskapen om projektet ”heltidsresan” och en god bemanningsplanering fortsätter under kommande år där det nya schema- och bemanningssystemet Medvind även har startat inom flera verksamheter.

Chefsuppdrag och ledarskap

Chefsuppdraget kräver ett tydligt och utvecklingsinriktat ledarskap där en helhetssyn kopplat till mål och resultat kan förmedlas till medarbetarna. Ledarskapet ska vara präglad av tillgänglighet, kommunikation, tillit och mod. Chefer ska stöttas och stärkas i detta för att på bästa sätt kunna leda sin verksamhet och hantera förändringar och komplexa situationer.

Stadens nya chefsprofil grundar sig i det transformerande ledarskapet, eller Full Range leadership-modellen, en modell som länge dominerat forskningen. Chefsprofilen består av fem kompetenser och utgör en plattform för stadens syn på chefers ledarskap. Chefsprofilen är vägledande i arbetet med aktiviteter inom ledarutveckling som stadsdelsnämnden arbetar med under 2022.

Chefer som i den nya stadsdelsnämnden är nya i sin chefsroll, genomgår chefsintroduktion för att få en god grund till vad som förväntas i uppdraget kopplat till personalansvar och att vara arbetsgivarföreträdare. Stadsdelsnämnden kommer även kommande år att ta fram en s.k. chefsutvecklingstrappa med olika nivåer av utbildningsblock kopplat till grundnivå respektive fortsättningsnivå. Utvecklingsinsatser för chefer kan även ske genom dels genom stadens chefsutvecklingsprogram och dels andra stadsövergripande upphandlade insatser.

Förväntat resultat

Stadsdelsnämnden har en god systematik inom arbetsmiljöarbetet.

Planering av kompetensförsörjning sker utifrån verksamhetens uppdrag och mål.

Nya medarbetare och chefer får en god introduktion i uppdraget

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Förvaltningen ska implementera arbetet med förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare i det ordinarie arbetsmiljöarbetet.	2022-01-01	2022-12-31	

Enhetsmål: Enheten är en god arbetsgivare med en god arbetsmiljö

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

- Medarbetarenkäten visar på en hög nöjdhet inom området delaktighet och inflytande.
- Alla förskolor har en handlingsplan för en förbättrad arbetssituation för barnskötare och förskollärare.

Analys

- Resultatet i medarbetarenkäten visade på 81% vilket är en ökning med 14 procentenheter sen 2021. Det är ett högre resultat i jämförelse med stadsdelens resultat på 77 %.
- Arbetsmiljögruppen är delaktig i vårt arbete med medarbetarenkäten, men inga handlingsplaner är framtagna.
- Enheten ska stärkas och det kollegiala lärandet öka.
- En större delaktighet men också tydliga förväntningar ska skapas bl a genom att arbeta mer proaktivt (årshjul och mötesforum är framtagna), successivt bygga upp en samordnarorganisation, skapa enhetsövergripande grupper, ha regelbundna fsk- och bsk möten med tydlig ledning och planerat innehåll.

Ovanstående process har startat men behöver fortsätta. En utmaning är att vi saknar ordinarie pedagoger och behöver lösa detta med tillfälliga vikarier. Detta skapar en otrygghet och ett merarbete för medarbetare och barn och vårdnadshavare har reagerat. Även strukturer och gemensamma rutiner behöver sitta bättre. Vi ser dock positiva resultat i det arbete som påbörjats kring arbetsmiljön och när en bättre systematik sitter finns alla möjligheter att detta kommer att fungera riktigt bra. Intresse och motivation finns bland medarbetarna.

Nämndmål: Stadsdelsnämndens verksamheter arbetar kostnadseffektivt med fokus på resultat för invånarna

Beskrivning

En tydlig ekonomistyrning ska leda till att tilldelade resurser används effektivt med fokus på kärnverksamheterna. Stadsdelsnämnden ska verka för att energiförbrukningen inom nämndens verksamheter minskar. Samutnyttjande av lokaler ska eftersträvas och lokalanvändandet ska kartläggas. Verksamheterna har ett gott stöd från stödverksamheterna.

Förväntat resultat

Stadsdelsnämndens verksamheter använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.

Stadsdelsnämnden har tillgång till lokaler som motsvarar det faktiska behovet och energiförbrukningen i dessa minskar.

Nämndens lokaler är tillgängliga och välplanerade.

Nämndmål: Stadsdelsnämndens verksamheter är innovativa och tillvaratar digitaliseringens möjligheter

Beskrivning

Nämndens arbete med att utveckla innovation och digitalisering kommer att intensifieras. Bland annat kommer en innovationsansvarig att utses för att driva frågorna. Stödet till verksamheterna i innovation och digitalisering ska öka och innovationer och idéer kring digitalisering ska uppmuntras. Nämnden kommer att arbeta aktivt för att bygga digital kompetens i stadens verksamheter. Detta inkluderar beställarfunktion av digitala tjänster och produkter.

Stadsdelsnämnden ska bidra till att utveckla stadens arbete med säkerhetsskydd och informationssäkerhet. Nämnden har en utsedd informationssäkerhetssamordnare och ett lokalt dataskyddsombud. Medarbetarna på förvaltningen ska ha kunskap om informationssäkerhet och vad det innebär för deras verksamhet. Under 2022 kommer förvaltningen att utse informationssäkerhets- och dataskyddsambassadörer. De kommer representera sina verksamheter och deltar i arbetet med att kartlägga övergripande system, program, processer och arbetssätt. Stadsdelsnämnden behöver öka andelen medarbetare som tar del av stadens digitala utbildningar inom informationssäkerhetsskydd och dataskydd under 2022.

Avdelningen för förskola

Förskoleavdelningen har formulerat ett antal pedagogiska ställningstaganden kopplat till digitalisering som ska utgöra stöd för undervisning samt förtydliga förskolans digitaliseringsuppdrag, både för medarbetare och för vårdnadshavare. Implementeringen av den lokala digitaliseringsstrategin och ställningstaganden för digitala verktyg i undervisningen fortsätter under 2022, parallellt med utvecklingen av arbetssätt för det systematiska kvalitetsarbetet i Skolplattformen. Satsningar på digitala verktyg både för barn och pedagoger fortsätter parallellt med kompetensutveckling kring användning av digitala verktyg i undervisningen.

Avdelningen för social omsorg

Avdelningen uppmärksammar och möjliggör ett modigt ledarskap och engagerade medarbetare som bidrar till fortsatt innovation och utvecklingsarbete. Arbetet med att socialtjänsten ska bli mer effektiv och utveckla användandet av digitalisering och e-tjänster fortsätter. Den digitala utvecklingen fortgår även internt med fortsatta digitala möten och användandet av olika verktyg för att öka interaktionen vid dessa. En kartläggning av den digitala kunskapen görs inom grupp- och servicebostäderna samt bland deltagare inom de socialpsykiatriska verksamheterna för att stärka den digitala delaktigheten. Avdelningen utvecklar och stärker arbetet med digitalisering för deltagare i dagliga verksamheter och personer med daglig assistans med syftet att öka graden av delaktighet och motverka isolering i pandemins spår. Ett projekt för utveckling av kring digitalt (SMART) föräldrastöd pågår.

Avdelningen för äldreomsorg

Utvecklingen inom äldreomsorgen med digitaliseringslösningar för ökad trygghet, integritet och självständighet kan också innebära att resurserna kan användas på ett effektivare sätt och riktas till äldre med störst behov. Ett projekt med en digital samordnare kommer att genomföras under 2022 för att stötta medarbetare och chefer inom äldreomsorgen i användandet av olika tekniska lösningar. Införandet av smarta lås inom hemtjänsten påbörjas i början av 2022, arbetet med att erbjuda digitala inköp fortgår samt att förvaltningen inväntar direktiv gällande införandet av digitala natttillsyner.

Avdelningen för samhällsplanering och intern service

Avdelningen ska planera för det långsiktiga digitaliseringsarbetet på förvaltningen och strukturera upp detta. Vidare ska en IT-samarbetsyta lanseras och även ett bokningssystem för el-cyklar. Det kommer också att tas fram en struktur för ett digitaliseringsnätverk där alla verksamheter ska involveras.

Förväntat resultat

Innovationer och digitala arbetssätt leder till effektivitet och ökad kvalitet i verksamheterna. Verksamheterna är innovativa och använder digitala lösningar och annan välfärdsteknik. Verksamheterna har hög kvalitet och det finns en jämlik tillgång till gott stöd och service. Andelen medarbetare som tagit del av stadens digitala utbildningar inom informationssäkerhetsskydd och dataskydd har ökat.

Systematiskt kvalitetsarbete

Kvalitets- och utvecklingsarbete

Ett omfattande utvecklingsarbete har därför initierats under hösten av ledningen. Vi ser detta som en start på en process som vi hoppas ska kunna fortgå även under ledningen av den nya rektorn.

En Utbildningsplan har skrivits av rektor där enhetens fokus- och fördjupningsområden finns beskrivna. Enhetens fokusområden detta läsår är:

1 Lärmiljön

2 Språk- flerspråkighet

Enhetens fördjupningsområde är

Språk - högläsning och samtal om text.

En samlad och riktad kompetensutveckling är nödvändig för att öka likvärdigheten och samarbetet i enheten. Det har varit en hög personalomsättning och en avsaknad av strategier och gemensamma riktlinjer saknas. Nu har vi gemensamt i ledningen arbetat fram ett Årshjul där innehåll för varje månad och APT finns planerad och ett Mötesforum - där alla olika möten i enheten finns sammanställda och organiserade, Vi kommer också att successivt bygga upp en Samordnarorganisation och enhetsövergripande grupper ska tillsättas inom ett flertal områden; Värdegrupp, Lärmiljögrupp, Språkgrupp, Arbetsmiljögrupp, Brand och kris, etc

Nya scheman och organisering av förskollärares och barnskötares tider för möten och

planering är också genomförda och samstämmiga nu över enheten.

Vår ambition är att vi ska kunna arbeta mer proaktivt och minska stress och adhook lösningar. Arbetsbelastningen för de biträdande rektorerna behöver också minska och omfördelas. Tre ledord kommer att hjälpa oss på vägen; **Tydlighet, tillit och trivsel.**

SKA-arbetet ska systematiseras och följas upp och arbetet med varje förskolas Aktiva åtgärder ska nu genomföras. Allt är planerat och det finns en genomförandeplan som känns rimlig och genomtänkt.

En större tydlighet och bättre framförhållning har efterfrågats och välkomnas av både ledning och pedagoger samt övriga medarbetare.

Synpunkter och Klagomål

Några synpunkter och klagomål har framförts av vårdnadshavare. Det har främst rört begränsade öppettider, den höga frånvaron bland pedagogerna, kvaliteten och antalet vikarier, hanteringen av Bibassbarn, samt strukturer och bemötande.

En mer systematisk och öppen kommunikation med vårdnadshavarna har initierats av rektor med regelbundna Månadsbrev, Föräldramöten och Öppna föräldraforum. De biträdande rektorerna är också noga med att snabbt hantera frågor och svara på mail samt bjuda in till möten om behov finns. En ökad framförhållning och tydlighet i informationen om viktiga datum som APT och Planeringsdagar har också genomförts. Samtliga i ledningen värnar en god och öppen dialog med vårdnadshavare.